

<p>Nazwa projektu Rozporządzenie Ministra Infrastruktury w sprawie przyjęcia Planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Niemna</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Infrastruktury</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Marek Gróbarczyk, Sekretarz Stanu w Ministerstwie Infrastruktury</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Ewa Urbanowicz, Starszy specjalista w Departamencie Gospodarki Wodnej i Żeglugi Śródlądowej w Ministerstwie Infrastruktury, ewa.urbanowicz@mi.gov.pl</p>	<p>Data sporządzenia 4.04.2022 r.</p> <p>Źródło: Upoważnienie ustawowe art. 173 ust. 16 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (Dz.U. z 2021 r. poz. 2233, z późn. zm.)</p> <p>Nr w wykazie prac legislacyjnych Ministra Infrastruktury 162</p>
---	--

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Obowiązek opracowania planów zarządzania ryzykiem powodziowym nakłada dyrektywa 2007/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. w sprawie oceny ryzyka powodziowego i zarządzania nim (Dz. Urz. UE L 327 z 22.12.2000, str. 1, z późn. zm. – Dz. Urz. UE polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 5, str. 275, z późn. zm.), dalej jako: „Dyrektywa Powodziowa”, której założenia są implementowane do wewnętrznego systemu prawnego poprzez ustawę z 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (Dz. U. z 2021 r. poz. 2233, z późn. zm.), dalej jako „ustawa – Prawo wodne”.

Zgodnie z art. 163 ust. 5 ustawy – Prawo wodne ochronę przed powodzią prowadzi się z uwzględnieniem map zagrożenia powodziowego, map ryzyka powodziowego oraz planów zarządzania ryzykiem powodziowym.

Zgodnie z zaktualizowaną wstępną oceną ryzyka powodziowego w 2018 r. („aWORP”), opracowywaną na podstawie art. 167 ust. 1 ustawy – Prawo wodne, na obszarze dorzecza Niemna wyznaczono nowe obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi, dla których zgodnie z art. 169 ust. 1 oraz art. 170 ust. 1 ustawy – Prawo wodne sporządza się mapy zagrożenia powodziowego i mapy ryzyka powodziowego. Do dnia 22 grudnia 2020 r. opracowano mapy zagrożenia powodziowego i mapy ryzyka powodziowego dla obszaru dorzecza Niemna. Natomiast zgodnie z art. 172 ust. 1 ustawy – Prawo wodne na podstawie map zagrożenia powodziowego oraz map ryzyka powodziowego przygotowuje się plany zarządzania ryzykiem powodziowym, z uwzględnieniem podziału kraju na obszary dorzeczy i regiony wodne. W związku z powyższym należy dokonać przygotowania planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Niemna. Plany zarządzania ryzykiem powodziowym, zgodnie z art. 173 ust. 16 ustawy – Prawo wodne są przyjmowane przez ministra właściwego do spraw gospodarki wodnej w drodze rozporządzenia.

Plany zarządzania ryzykiem powodziowym przygotowane są z uwzględnieniem wszystkich aspektów zarządzania ryzykiem powodziowym (art. 163 ust. 6 ustawy – Prawo wodne), kładąc szczególny nacisk na zapobieganie, ochronę i stan należytego przygotowania, w tym prognozowanie powodzi i systemy wczesnego ostrzegania, uwzględniając cechy danego obszaru dorzecza, regionu wodnego lub zlewni.

Zarządzanie ryzykiem powodziowym zarówno w Rzeczypospolitej Polskiej, jak i w Europie staje się coraz większym wyzwaniem. Znajduje to swoje odzwierciedlenie w licznych uregulowaniach prawnych. Najistotniejszym z tych dokumentów jest Dyrektywa Powodziowa. Przyjmuje ona za swój nadrzędny cel ograniczenie ryzyka powodziowego oraz zmniejszenie następstw powodzi w państwach Unii Europejskiej. Zobowiązuje ona państwa członkowskie do konieczności opracowania, wstępnej oceny ryzyka powodziowego, map zagrożenia powodziowego, map ryzyka powodziowego i planów zarządzania ryzykiem powodziowym oraz ich publicznego udostępniania.

Przez powódź, zgodnie z art. 16 ust. 43 ustawy – Prawo wodne, rozumie się czasowe pokrycie wodą terenu, który w normalnych warunkach nie jest pokryty wodą, w szczególności wywołane przez wezbranie wody w ciekach naturalnych, zbiornikach wodnych, kanałach oraz od strony morza, z wyłączeniem pokrycia przez wodę wywołanego przez wezbranie wody w systemach kanalizacyjnych. Należy też nadmienić, że w art. 3 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 18 kwietnia 2002 r. o stanie klęski żywiołowej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1897) powódź jest określana jako katastrofa naturalna, która może

eskalować do klęski żywiołowej. Zjawisko powodzi jest wielowymiarowe pod względem zasięgu występowania, intensywności, powtarzalności oraz przewidywalności wystąpienia, a także czasu trwania. Charakter poszczególnych wystąpień powodzi z reguły jest rezultatem wielu naturalnych i antropogenicznych czynników wzajemnie na siebie oddziałujących. Powódź rozróżniamy ze względu na źródło jej powstania, bądź charakter jej przebiegu. Powódź powoduje straty gospodarcze i społeczne w postaci zagrożenia dla zdrowia i życia ludzi, mienia, w tym zniszczeń lub uszkodzeń budynków, dóbr kultury oraz infrastruktury (dróg, mostów, linii kolejowych czy energetycznych), uszkodzeń wałów przeciwpowodziowych i innych urządzeń wodnych. Powódź może spowodować osunięcia gruntu, skażenie chemiczne lub biologiczne, uszkodzenie drzew i innych elementów przyrody. W czasie trwania powodzi występują ograniczenia w możliwości korzystania z wód, dostępu do usług wodnych lub możliwości prowadzenia produkcji i działalności gospodarczej. Wystąpienie zjawiska powodzi wpływa bezpośrednio i pośrednio na takie obszary, jak: gospodarkę, społeczeństwo oraz środowisko szczególnie w perspektywie długofalowej.

W przypadku obszaru dorzecza Niemna w ramach przeprowadzonej aWORP wyznaczono 2 obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi, dalej jako „ONNP”, dla powodzi rzecznych o mechanizmie naturalnego wezbrania. Na obszarze dorzecza Niemna brak jest obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi w zakresie powodzi powstałych w wyniku zniszczenia lub uszkodzenia budowli piętrzących. Następnie w ramach aktualizacji map zagrożenia powodziowego („aMZP”) i map ryzyka powodziowego („aMRP”) wyznaczono nowe obszary szczególnego zagrożenia powodzią dla rzek o łącznej długości 209,7 km rzek. W I cyklu planistycznym na obszarze dorzecza Niemna nie opracowano map zagrożenia i map ryzyka powodziowego.

O skali problemu skutków powodzi świadczą charakterystyki wyznaczone dla obszarów szczególnego zagrożenia powodzią o prawdopodobieństwie wystąpienia Q1%:

- wielkość strat średniorocznych AAD: powodzie rzeczne o mechanizmie naturalnego wezbrania – 1,53 mln zł;
- powierzchnia szczególnego zagrożenia powodzią (powierzchnia zalania): powodzie rzeczne o mechanizmie naturalnego wezbrania – 42,9 km²;
- liczba ludności bezpośrednio i pośrednio dotknięta powodzią w obszarze dorzecza: powodzie rzeczne o mechanizmie naturalnego wezbrania – brak osób zagrożonych.

Modele zmian klimatu opracowane przez Międzyrządowy Zespół do spraw Zmian Klimatu („IPCC” – Intergovernmental Panel on Climate Change) jednoznacznie wskazują na eskalację w przyszłości problemów związanych z występowaniem zjawisk ekstremalnych, w tym powodzi.

Zarządzanie ryzykiem powodziowym w Rzeczypospolitej Polskiej, jak i w Europie to ważny element gospodarowania zasobami wodnymi oraz zarządzania kryzysowego. Zgodnie z przyjętą przez Wspólnotę Europejską polityką zarządzania ryzykiem powodziowym, czyli przeciwdziałanie i ograniczanie jej skutków, przede wszystkim jest kierowane na działania proaktywne, czyli realizowane wyprzedzająco względem momentu wystąpienia powodzi. Działania proaktywne można podzielić na: działania techniczne polegające na budowie obiektów ochrony przeciwpowodziowej (zbiorników, polderów, wałów itp.), a także działania nietechniczne (prawne, organizacyjne i finansowe) służące wzmocnieniu odporności obszarów zagrożonych powodzią na wystąpienie negatywnych skutków powodzi, w tym wzmocnienie właściwości i procesów kształtujących zasoby wodne w obszarach dorzeczy i przynależnych im zlewniach oraz odpowiedni sposób kształtowania zagospodarowania przestrzennego. Skutkom powodzi należy przeciwdziałać w sposób zaplanowany, wdrażając działania zwiększające odporność obszarów ryzyka (sektorów gospodarki, społeczeństwa i środowiska) na powstawanie strat w wyniku jej wystąpienia i realizować także zadania łagodzące następstwa. Prawidłowy dobór działań dokonany w oparciu o identyfikację przestrzennego rozkładu ryzyka powodziowego na obszarze dorzecza oraz przeglądu potrzeb związanych z zapewnieniem ograniczenia wzrostu ryzyka powodziowego, a także redukcji ryzyka powodziowego w obszarach charakteryzujących się najwyższym poziomem ryzyka powodziowego, zapewnia osiągnięcie efektywnych rezultatów przeciwdziałania niekorzystnym skutkom tego ekstremalnego zjawiska.

W związku z przedstawionymi przesłankami merytorycznymi i prawnymi odnoszącymi się do problemu powodzi w gospodarowaniu wodami, stwierdza się konieczność rozwiązania takich problemów i zagadnień, jak:

- konieczność zmiany podejścia do polityki bezpieczeństwa powodziowego na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, poprzez identyfikację terenów o poziomie ryzyka powodziowego wskazującym na konieczność podjęcia pilnej interwencji i opracowanie konkretnych działań, które zredukować będą to ryzyko;
- opracowanie dokumentów, które spełniałyby wymogi Unii Europejskiej (zgodnie z Dyrektywą Powodziową);
- podjęcia działań wynikających z przekonania, iż powodzie należą do naturalnych zjawisk, którym nie sposób jest zapobiec i w związku z tym w obecnej polityce wodnej państwa należy przede wszystkim postawić nacisk na minimalizację jej skutków – redukcję ryzyka powodziowego;

- opracowanie katalogu działań służących osiągnięciu celów zarządzania ryzykiem powodziowym;
- zapewnienie środków finansowych, w tym montażu finansowego dla działań koniecznych do wzmocnienia bezpieczeństwa powodziowego (umożliwienie wykorzystania środków z Unii Europejskiej);
- ograniczanie potencjalnych strat/skutków, jakie wynikają z powodzi zarówno dla społeczeństwa, jak i sektorów gospodarki uwzględniających zmiany zachodzące w środowisku zwłaszcza zmiany klimatyczne;
- uwzględnienie zjawiska powodzi w systemie zarządzania kryzysowego oraz doskonalenie systemu zarządzania ryzykiem powodziowym na poziomie poszczególnych jego elementów (m.in. gospodarki wodnej, w tym usług wodnych, infrastruktury krytycznej, zagospodarowania przestrzennego, ochrony przyrody, żeglugi).

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Ścieżka prawna rekomendowanego rozwiązania, tj. przygotowanie planu zarządzania ryzykiem powodziowym, została ściśle określona w ustawie – Prawo wodne i w Dyrektywie Powodziowej. Zgodnie z przepisami zawartymi w powyższych aktach prawnych, wszystkie kraje członkowskie Unii Europejskiej, w tym Rzeczypospolita Polska, zostały zobowiązane do planowania w cyklu sześcioletnim działań związanych z bezpieczeństwem powodziowym. Oznacza to konieczność przygotowania planu zarządzania ryzykiem powodziowym, który zgodnie z ustawą – Prawo wodne jest przyjmowany przez ministra właściwego do spraw gospodarki wodnej w drodze rozporządzenia.

Plan zarządzania ryzykiem powodziowym obejmuje wszystkie elementy zarządzania ryzykiem powodziowym, ze szczególnym uwzględnieniem działań służących zapobieganiu powodzi i ochronie przed powodzią oraz informacji na temat stanu należytego przygotowania w przypadku wystąpienia powodzi. Zakres elementów planu zarządzania ryzykiem powodziowym ustala art. 172 ust. 3 ustawy – Prawo wodne, zgodnie z którym zawiera on:

- 1) mapę obszaru dorzecza, na której są zaznaczone obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi;
- 2) mapy zagrożenia powodziowego oraz mapy ryzyka powodziowego wraz z opisem wniosków z analizy tych map;
- 3) opis celów zarządzania ryzykiem powodziowym uwzględniający konieczność ograniczania potencjalnych negatywnych skutków powodzi dla zdrowia ludzi, środowiska, dziedzictwa kulturowego oraz działalności gospodarczej;
- 4) katalog działań służących osiągnięciu celów zarządzania ryzykiem powodziowym, w tym działań, o których mowa w art. 165 ustawy – Prawo wodne, z uwzględnieniem ich priorytetu;
- 5) opis sposobu określania priorytetów działań służących osiągnięciu celów zarządzania ryzykiem powodziowym i nadzorowania postępów w realizacji planu zarządzania ryzykiem powodziowym;
- 6) podsumowanie działań służących informowaniu społeczeństwa i prowadzeniu konsultacji społecznych;
- 7) wykaz organów właściwych w sprawach zarządzania ryzykiem powodziowym;
- 8) opis współpracy, o której mowa w art. 173 ust. 10 i 11 ustawy – Prawo wodne, w tym opis metodyki analizy kosztów i korzyści służącej ocenie działań wywołujących skutki międzynarodowe, jeżeli taka metodyka została określona;
- 9) opis koordynacji czynności, o których mowa w art. 326 ust. 4 i 5 ustawy – Prawo wodne.

Zgodnie z metodyką opracowania planów zarządzania ryzykiem powodziowym, przeprowadzono analizy dokumentów analitycznych (m.in. aktualizacja Wstępnej oceny ryzyka powodziowego, aktualizacja map zagrożenia powodziowego i map ryzyka powodziowego) i strategicznych (m.in. Plan przeciwdziałania skutkom suszy, Krajowy program renaturyzacji wód powierzchniowych, Założenia do Programu przeciwdziałania niedoborowi wody na lata 2021-2027 z perspektywą do roku 2030), których wyniki m.in. wykorzystano do opracowania planu zarządzania ryzykiem powodziowym. Wyniki analiz zawierają ocenę aktualnego stanu prawnego w zakresie przeciwdziałania skutkom powodzi, założenia opisu obszaru planowania, rezultaty analizy wyznaczania i hierarchizacji obszarów problemowych charakteryzujących się najwyższym poziomem zintegrowanego ryzyka powodziowego. Przedstawiono też wykaz organów właściwych w sprawach zarządzania ryzykiem powodziowym (obejmujący wykaz organów właściwych do wdrażania dyrektywy powodziowej oraz organów odpowiedzialnych za realizację działań wynikających z planu zarządzania ryzykiem powodziowym) oraz zasady sposobu nadzorowania postępów w realizacji planu zarządzania ryzykiem powodziowym. Struktura zarządzania ryzykiem powodziowym wyznaczona jest kompetencjami i obowiązkami wynikającymi z przepisów prawa dla poszczególnych organów. Zgodnie z art. 163 ust. 1 ustawy – Prawo wodne ochrona przed powodzią jest zadaniem Wód Polskich oraz organów administracji rządowej i samorządowej. Plan zarządzania ryzykiem powodziowym jest sporządzany na okres 6 lat (obecnie na lata 2022-2027).

Na efekt interwencji, w postaci planu zarządzania ryzykiem powodziowym składają się cztery podstawowe elementy:

- 1) wskazanie miejsc problemowych, czyli obszarów o szczególnie wysokim poziomie ryzyka powodziowego wymagających najpilniejszej interwencji;

- 2) propozycje budowy i przebudowy urządzeń wodnych służących:
 - a) niedopuszczeniu do gwałtownego wzrostu ryzyka powodziowego spowodowanego zniszczeniami elementów istniejącego systemu przeciwpowodziowego,
 - b) redukcji ryzyka powodziowego w wyznaczonych miejscach problemowych;
- 3) propozycje działań (technicznych i nietechnicznych), które zwiększą zdolności zatrzymywania wody na obszarze zlewni rzek i ograniczą wielkość zagrożenia powodziowego;
- 4) propozycje działań organizacyjnych i technicznych wzmacniających cały system zarządzania ryzykiem powodziowym.

Oczekiwanym efektem planu zarządzania ryzykiem powodziowym jest ograniczenie potencjalnych negatywnych skutków powodzi przez realizację wyznaczonych w nim celów głównych i przyporządkowanych im celom szczegółowym:

1. Zahamowanie wzrostu ryzyka powodziowego:

- 1.1. Zapewnienie warunków ograniczających możliwość występowania powodzi;
- 1.2. Zapewnienie racjonalnego gospodarowania obszarami zagrożenia powodziowego;

2. Obniżenie istniejącego ryzyka powodziowego:

- 2.1. Zapewnienie warunków redukujących możliwość występowania powodzi;
- 2.2. Redukcja obszaru zagrożonego powodzią oraz zapewnienie racjonalnego gospodarowania obszarami zagrożenia powodziowego;
- 2.3. Redukcja wrażliwości społeczności i obiektów na obszarze zagrożenia powodzią;

3. Poprawa systemu zarządzania ryzykiem powodziowym:

- 3.1. Zwiększenie skuteczności prognozowania i ostrzegania o zagrożeniach meteorologicznych i hydrologicznych;
- 3.2. Zwiększenie skuteczności reagowania ludzi, firm i instytucji publicznych;
- 3.3. Zwiększenie skuteczności odbudowy i powrotu do stanu sprzed powodzi;
- 3.4. Wdrożenie systemu analiz popowodziowych i zwiększanie jego skuteczności;
- 3.5. Wdrożenie instrumentów prawnych i finansowych zwiększających bezpieczeństwo powodziowe;
- 3.6. Zwiększenie świadomości i wiedzy na temat źródeł zagrożenia powodziowego i ryzyka powodziowego.

Zgodnie z metodyką opracowania planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Niemna przeprowadzono analizę przestrzennego rozkładu ryzyka powodziowego uwzględniającego zarówno wielkość, jak i prawdopodobieństwo wystąpienia zjawiska powodziowego, a także wielkość potencjalnych niekorzystnych skutków wywołanych powodzią uwzględniających takie aspekty, jak: zdrowie i życie ludzi, gospodarkę, środowisko, dziedzictwo kulturowe oraz działalność gospodarczą. Na podstawie analizy przestrzennego rozkładu ryzyka powodziowego wyznaczono obszary problemowe, charakteryzujące się najwyższym poziomem zintegrowanego ryzyka powodziowego spośród wszystkich obszarów zagrożonych powodzią. Dla obszaru dorzecza Niemna nie wyznaczono obszarów problemowych.

Ograniczenie poziomu ryzyka powodziowego, zostanie osiągnięte poprzez wdrożenie różnych typów działań realizujących konkretne cele szczegółowe zarządzania ryzykiem powodziowym. Przyjęty sposób postępowania zmierzający do osiągnięcia wyznaczonych celów zarządzania ryzykiem powodziowym opiera się na identyfikacji i eliminacji źródeł nadmiernego ryzyka powodziowego, które na danym obszarze w określonym horyzoncie czasowym są uznawane za najistotniejsze. Katalog typów działań planu zarządzania ryzykiem powodziowym uwzględnia typy działań, których realizacja wynika z obowiązujących uwarunkowań prawnych oraz dla których zostały określone podmioty posiadające obowiązek prawny ich realizacji. Zaproponowany w przygotowywanym planie zarządzania ryzykiem powodziowym katalog typów działań służących ograniczeniu poziomu ryzyka powodziowego zawiera 31 typów działań. Niektóre typy działań realizują więcej niż jeden cel szczegółowy.

Osiągnięcie założonych celów zapewnione zostanie przez właściwe zarządzanie ryzykiem powodziowym, podjęcie działań nietechnicznych zmniejszających wrażliwość obszarów szczególnego zagrożenia powodzią oraz działań organizacyjnych i prawnych wzmacniających wszystkie elementy systemu zarządzania ryzykiem powodziowym.

Ostateczna lista działań redukujących ryzyko powodziowe dla obszaru dorzecza Niemna zawiera mierzalne rozwiązania, które należy wdrożyć, aby skutecznie zarządzać ryzykiem powodziowym. Na obszarze dorzecza Niemna zaplanowano do realizacji 13 działań.

Efekt (cele planu zarządzania ryzykiem powodziowym) zostanie osiągnięty na obszarze dorzecza Niemna poprzez wdrożenie działań określonych w przyjmowanym przez rozporządzenie Planie zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Niemna.

Brak jest możliwości zastosowania rozwiązania alternatywnego z uwagi na istniejące ustawowe upoważnienie do przyjęcia

planu zarządzania ryzykiem powodziowym w drodze rozporządzenia ministra właściwego do spraw gospodarki wodnej.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Obowiązek opracowania planów zarządzania ryzykiem powodziowym nakłada Dyrektywa Powodziowa, której założenia są implementowane do wewnętrznego systemu prawnego poszczególnych krajów. Każdy kraj członkowski UE jest zobowiązany do opracowania planów zarządzania ryzykiem powodziowym oraz ich cyklicznego przeglądu co 6 lat i w razie potrzeby aktualizacji.

Opracowanie planów zarządzania ryzykiem powodziowym, zostało poprzedzone wykonaniem przeglądu i aktualizacji wstępnej oceny ryzyka powodziowego oraz przeglądu i aktualizacji map zagrożenia powodziowego i map ryzyka powodziowego.

Do dokumentów UE określających kierunki polityki w zakresie zarządzania ryzykiem powodziowym należą:

1. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2000/60/WE z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (Dz. Urz. WE L 327 z 22.12.2000, str. 1 – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 5, str. 275, Dz. Urz. WE L 331 z 15.12.2001, str. 1 – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 6, str. 358, Dz. Urz. UE L 81 z 20.03.2008, str. 60, Dz. Urz. UE L 348 z 24.12.2008, str. 84, z późn. zm., Dz. Urz. UE L 140 z 05.06.2009, str. 114, z późn. zm., Dz. Urz. UE L 226 z 24.08.2013, str. 1, Dz. Urz. UE L 353 z 28.12.2013, str. 8 oraz Dz. Urz. UE L 311 z 31.10.2010, str. 32), dalej jako: „Ramowa Dyrektywa Wodna”; jednymi z celów Ramowej Dyrektywy Wodnej, określonymi w art. 1 lit. b i e, jest zapewnienie zrównoważonego korzystania z wód oraz zmniejszenie skutków powodzi;
2. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2007/60/WE z dnia 23 października 2007 r. w sprawie oceny ryzyka powodziowego i zarządzania nim („Dyrektywa Powodziowa”);
3. Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów budując Europę odporną na zmianę klimatu – nowa Strategia w zakresie przystosowania do zmiany klimatu, Bruksela, dnia 24.02.2021 r. COM(2021) 82 final;
4. Zawiadomienie Komisji – Wytyczne dotyczące sprawozdawczości w zakresie zarządzania ryzykiem związanym z klęskami lub katastrofami, art. 6 ust. 1 lit. d decyzji nr 1313/2013/UE (2019/C 428/07).

Kraje członkowskie OECD i UE przygotowują dokumenty planistyczne odnoszące się do tematyki zarządzania ryzykiem powodziowym oraz zapewniają mechanizmy finansowe dedykowane realizacji działań w nich zawartych, jak też działań odnoszących się do zarządzania ryzykiem powodziowym w szerszym aspekcie, który uwzględnia również adaptację do zmian klimatu. Dla Australii i Stanów Zjednoczonych członków OECD i jednocześnie krajów narażonych m.in. na powódzie przybrzeżne, rzeczne i pluwialne, doświadczonych w ciągu ostatniej dekady katastrofalnymi powodziąmi, w grudniu 2020 r. zostały opracowane dokumenty pn. „Zarządzanie ryzykiem powodziowym w Australii”. Budowanie odporności na powódzie w zmieniającym się klimacie (ang. Flood Risk Management in Australia. Building flood resilience in a changing climate) oraz Zarządzanie ryzykiem powodziowym w Stanach Zjednoczonych. Budowanie odporności na powódzie w zmieniającym się klimacie (ang. Flood Risk Management in the United States. Building flood resilience in a changing climate). W dokumentach przeanalizowane zostały poszczególne składowe systemy zarządzania ryzykiem powodziowym w tych krajach oraz określono dalsze możliwości doskonalenia tego systemu poprzez m.in. rozwój terenów zalewowych, wzrost nakładów inwestycyjnych, zwiększenie odporności obszarów narażonych na ryzyko wystąpienia powodzi, podnoszenie świadomości społecznej, wieloaspektowe podejście do tematyki powodzi.

W Wielkiej Brytanii zadania z zakresu zarządzania ryzykiem powodziowym oraz zmian klimatu należą do Agencji Środowiska (ang. Environment Agency). Zarządzanie ryzykiem powodziowym i skutkami powodzi wyznacza dokument pt. „Krajowa strategia zarządzania ryzykiem powodzi i erozji wybrzeża dla Anglii” (ang. National flood and coastal erosion risk management strategy for England) opracowany w marcu 2021 r. Celem Strategii jest poprawa zarządzaniem ryzykiem i skutkami powodzi od strony rzek, morza, wód gruntowych, zbiorników wodnych, systemu kanalizacji i powodzi spowodowanych erozją wybrzeża. Strategia określa cele długoterminowe, które powinny być osiągnięte w ciągu najbliższych 10 do 30 lat oraz cele krótkoterminowe, obejmujące praktyczne środki i działania podejmowane przez zaangażowane podmioty m.in. osoby fizyczne, rolników, zarządzających gruntem, dostawców mediów i in.

Ponadto, w Wielkiej Brytanii co pięć lat opracowywana jest Brytyjska Ocena Ryzyka Zmiany Klimatu (ang. Climate Change Risk Assessment - CCRA), tj. ocena głównych zagrożeń i możliwości związanych ze zmianami klimatu. Identyfikacja głównych zagrożeń i szans w ocenie ryzyka (CCRA) w sześciu obszarach m.in. ryzyko wystąpienia powodzi i zmian wybrzeża, jest podstawą do opracowania strategii pn. „Narodowy Program Adaptacji” (ang. National Adaptation Programme - NAP). Climate Change Committee (CCC), co dwa lata przygotowuje sprawozdania z postępów realizacji NAP (w 2015 r., 2017 r., 2019 r.). Trzeci raport CCRA został opublikowany w 2021 r., a kolejny raport NAP będzie opublikowany w tym

roku.			
4. Podmioty, na które oddziałuje projekt			
Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie (PGW WP) – Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej (KZGW), regionalne zarządy gospodarki wodnej (RZGW), zarządy zlewni (ZZ)	1 (KZGW) 1 (RZGW) 1 (ZZ)	Ustawa – Prawo wodne	<ol style="list-style-type: none"> 1. Planowanie i realizacja działań wynikających z planów zarządzania ryzykiem powodziowym. 2. Wykonanie corocznych sprawozdań z realizacji działań zawartych w planach zarządzania ryzykiem powodziowym. 3. Przygotowanie projektu planu zarządzania ryzykiem powodziowym.
Minister właściwy do spraw gospodarki wodnej	1	Ustawa z dnia – Prawo wodne	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nadzór nad wdrażaniem planu zarządzania ryzykiem powodziowym. 2. Prowadzenie monitoringu z realizacji działań zawartych w planie zarządzania ryzykiem powodziowym. 3. Przekazanie raportu do KE z opracowania planu zarządzania ryzykiem powodziowym. 4. Wydawanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla działań zaplanowanych w planie zarządzania ryzykiem powodziowym, których podmiotem realizującym jest PGW WP. 5. Prowadzenie konsultacji społecznych planu zarządzania ryzykiem powodziowym.
Minister właściwy do spraw żeglugi śródlądowej	1	Ustawa – Prawo wodne	Uzgodnianie projektu planu zarządzania ryzykiem powodziowym w zakresie dotyczącym śródlądowych dróg wodnych.
Minister właściwy do spraw transportu	1	Ustawa – Prawo wodne	Uzgodnianie projektu planu zarządzania ryzykiem powodziowym w zakresie infrastruktury transportowej.
Minister właściwy do spraw rolnictwa i rozwoju wsi.	1	Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 6 października 2020 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (Dz. U. z 2021 r. poz. 942)	Inicjowanie, w tym przygotowanie podstaw finansowych do planowania i realizacji stosownych typów działań planu zarządzania ryzykiem powodziowym.
Minister właściwy do spraw :	1	Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2021 r.	1. Inicjowanie, w tym przygotowanie podstaw finansowych do planowania

- klimatu		poz. 1973, z późn. zm.) Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 (SPA 2020)	i realizacji stosownych typów działań planu zarządzania ryzykiem powodziowym. 2. Inicjowanie działań związanych z adaptacją do zmian klimatu.
Minister właściwy do spraw : - szkolnictwa wyższego i nauki	1	Ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2022 r. poz. 574, z późn. zm.)	Ograniczenie ryzyka wystąpienia skutków powodzi, poprzez realizację działań zawartych w planie zarządzania ryzykiem powodziowym.
Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW) oraz wojewódzkie fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej (WFOŚiGW)	1 (NFOŚiGW) 1 (WFOŚiGW)	-	Potencjalne źródło współfinansowania części działań opisanych w projekcie planu zarządzania ryzykiem powodziowym.
województwie	1	Ustawa – Prawo wodne	1. Uzgodnianie projektów planów zarządzania ryzykiem powodziowym. 2. Ograniczenie ryzyka wystąpienia skutków powodzi, poprzez realizację działań zawartych w planie zarządzania ryzykiem powodziowym. 3. Usuwanie skutków klęsk żywiołowych, w tym powodzi. 4. Weryfikowanie strat w infrastrukturze spowodowanych klęskami żywiołowymi, w tym powodziami. 5. Prowadzenie polityki w zakresie reagowania w czasie wystąpienia powodzi oraz systemów wczesnego ostrzegania, poprzez nadzór nad centrami zarządzania kryzysowego.
marszałkowie	1	Ustawa – Prawo wodne	1. Opiniowanie projektu planu zarządzania ryzykiem powodziowym. 2. Inicjowanie, w tym przygotowanie podstaw finansowych do planowania i realizacji stosownych typów działań planu zarządzania ryzykiem powodziowym. 3. Uwzględnianie ustaleń planu zarządzania ryzykiem powodziowym przy opracowywaniu Planu zagospodarowania

			przestrzennego województwa, strategii rozwoju województwa.
starostowie	6	Ustawa z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 261, z późn. zm.) Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 528, z późn. zm.)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Planowanie i realizacja stosownych typów działań planu zarządzania ryzykiem powodziowym. 2. Usuwanie skutków klęsk żywiołowych, w tym powodzi.
gminy, rady gmin, wójtowie (burmistrzowie, prezydenci)	26	Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 559, z późn. zm.) Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2022 r. poz. 503)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Bezpośredni poprzez planowanie i realizację stosownych typów działań planu zarządzania ryzykiem powodziowym. 2. Pośredni wpływ poprzez uchwalanie aktów prawa miejscowego, w tym miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, które uwzględniają ustalenia planu zarządzania ryzykiem powodziowym. 3. Zmniejszenie ryzyka powodziowego, jeśli na ich terenie są wykonywane działania zawarte w planie zarządzania ryzykiem powodziowym (m.in. zmniejszenie kosztów usuwania skutków po powodzi).
Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska (GDOŚ) oraz regionalni dyrektorzy ochrony środowiska (RDOŚ)	1 (GDOŚ) 1 (RDOŚ)	Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2021 r. poz. 2373, z późn. zm.)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Opiniowanie planu zarządzania ryzykiem powodziowym w ramach Strategicznej Oceny Oddziaływania na Środowisko. 2. Opiniowanie, uzgadnianie, wydawanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla działań zaplanowanych w planie zarządzania ryzykiem powodziowym.
Główny Inspektor Sanitarny (GIS) oraz państwowi wojewódzcy inspektorzy sanitarni (PWIS)	1 (GIS) 1 (PWIS)	Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko	<ol style="list-style-type: none"> 1. Opiniowanie planu zarządzania ryzykiem powodziowym w ramach Strategicznej Oceny Oddziaływania na Środowisko. 2. Opiniowanie, uzgadnianie, decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla działań zaplanowanych w planie zarządzania ryzykiem powodziowym.

Dyrektor Parku Narodowego	1	Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2021 r. poz. 1098, z późn. zm.)	Planowanie i realizacja stosownych typów działań planu zarządzania ryzykiem powodziowym.
Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej Państwowy Instytut Badawczy (państwowa służba hydrologiczno-meteorologiczna)	1	Ustawa – Prawo wodne	Ograniczenie ryzyka wystąpienia skutków powodzi, poprzez realizację działań zawartych w planie zarządzania ryzykiem powodziowym.
Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe (Dyrekcja Generalna Lasów Państwowych, dyrekcje regionalne)	2	Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2022 r. poz. 672)	Planowanie i realizacja dedykowanych typów działań w planie zarządzania ryzykiem powodziowym.
Rządowe Centrum Bezpieczeństwa	1	Ustawa z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 261, z późn. zm.) Ustawa z dnia 18 kwietnia 2002 r. o stanie klęski żywiołowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 942)	1. Informowanie o ryzyku i zagrożeniu wystąpienia powodzi i jej skutków. 2. Realizacja działań wynikających z planu zarządzania ryzykiem powodziowym.
zarządcy infrastruktury liniowej (linie kolejowe, drogi, linie elektroenergetyczne, gazociągi itp.)	Brak możliwości oszacowania ilości podmiotów z uwagi na niedostępność danych na skutek nieprowadzenia rejestrów oraz braku danych statystycznych	-	1. Uzgadnianie i opiniowanie przebiegu infrastruktury wynikającej z realizacji działań zaplanowanych w planie zarządzania ryzykiem powodziowym. 2. Mniejsze wydatki na usuwanie skutków po powodzi. 3. Realizacja działań zaplanowanych w planie zarządzania ryzykiem powodziowym.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Wypełniając obowiązek ustawowy wynikający z art. 173 ust. 6 ustawy – Prawo wodne, minister właściwy do spraw gospodarki wodnej, zapewniając aktywny udział wszystkich zainteresowanych w osiągnięciu celów zarządzania ryzykiem powodziowym, w szczególności w przygotowywaniu, przeglądzie oraz aktualizacji planów zarządzania ryzykiem powodziowym, w dniu 22 grudnia 2020 r. podał projekt planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Niemna do publicznej wiadomości, na zasadach i w trybie określonych w przepisach ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Uwagi i wnioski można było składać do dnia 22 września 2021 r.

W ramach konsultacji społecznych, dla wszystkich obszarów dorzeczy zorganizowano łącznie spotkania w 31 miastach. Wszystkie zostały przeprowadzone w formule on-line ze względu na obowiązujące obostrzenia epidemiologiczne. W obszarze dorzecza Niemna zorganizowano 1 spotkanie. Przygotowane materiały informacyjne uwzględniały potrzebę dotarcia do różnych grup społeczeństwa. Dostępne były m.in.: niespecjalistyczne wersje planów zarządzania ryzykiem powodziowym, instrukcja składania uwag i wniosków (formularz online, aktywny PDF oraz wersja drukowana) umieszczone na stronie projektu www.stoppowodzi.pl, wśród jednostek samorządu terytorialnego rozpowszechnione były także plakaty informacyjne oraz broszury na temat konsultacji społecznych. Dodatkowo każde ze spotkań poprzedzone było mailingiem do jednostek samorządu terytorialnego, urzędów wojewódzkich i marszałkowskich, wybranych jednostek administracji rządowej (np. Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Ministerstwa Klimatu i Środowiska), Lasów Państwowych (dyrekcji generalnej i jednostek regionalnych), Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska, Rządowego Centrum Bezpieczeństwa, parków narodowych i krajobrazowych. Dodatkowo zorganizowano infolinię dla osób, które chciałyby złożyć uwagi i wnioski do planów

zarządzanie ryzykiem powodziowym, a nie mają dostępu do Internetu. Te osoby mogły również składać uwagi osobiście w zorganizowanych punktach w regionalnych zarządach gospodarki wodnej oraz w siedzibie Ministerstwa Infrastruktury właściwego do przeprowadzenia konsultacji społecznych, zgodnie z art. 173 ust. 8 ustawy – Prawo wodne.

Uwagi do dokumentów można było zgłaszać:

- za pośrednictwem formularza on-line umieszczonego na stronie www.stoppowodzi.pl/konsultacje;
- poprzez przesłanie informacji na adres e-mail: konsultacje@stoppowodzi.pl;
- pisemnie w miejscu udostępnienia dokumentów: Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie, Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej, ul. Żelazna 59A, 00-848 Warszawa;
- pisemnie przesyłając na adres pocztowy: Ministerstwo Infrastruktury, ul. Chałubińskiego 4/6, 00-928 Warszawa;
- ustnie do protokołu w siedzibie Ministerstwa Infrastruktury (ul. Nowy Świat 6/12, 00-400 Warszawa, III piętro, pok. 308 – Departament Gospodarki Wodnej i Żeglugi Śródlądowej);
- podczas spotkań konsultacyjnych, poprzez wiadomość na czacie;
- poprzez portal danych przestrzennych online dostępny na stronie projektu www.stoppowodzi.pl.

W ramach konsultacji społecznych projektu planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Niemna zgłoszono łącznie 17 uwag. Autorami uwag i wniosków byli przedstawiciele:

- organizacji pozarządowych (Fundacja Greenmind, Fundacja WWF);
- innych podmiotów (PKP PLK S.A.).

Uwagi zgłaszane do projektu planu zarządzania ryzykiem powodziowym miały charakter ogólny.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z 2022 r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)
Dochody ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Wydatki ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Źródła finansowania	<p>Przyjęcie planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Niemna, nie będzie oddziaływało na sektor finansów publicznych. Z ponoszeniem kosztów związany jest etap realizacji działań inwestycyjnych określonych planem zarządzania ryzykiem powodziowym, w przypadku podjęcia decyzji o ich wykonywaniu.</p> <p>Realizacja planu zarządzania ryzykiem powodziowym nie ma też bezpośredniego przełożenia na stronę dochodową sektora. Ze względu na charakter działań nie przewiduje się osiągnięcia bezpośredniego wpływu finansowego związanego z realizacją działań zamieszczonych na ostatecznej liście działań, dalej jako „OLD”. W długim terminie realizacja działań może mieć korzystny wpływ na dochody podatkowe dzięki poprawie sytuacji ekonomicznej przedsiębiorstw. Ze względu jednak na złożoność działań i niezajomość przyszłej sytuacji ekonomiczno-gospodarczej są one niemożliwe do przewidzenia.</p> <p>Wszelkie koszty związane z realizacją planu zarządzania ryzykiem powodziowym (działań umieszczonych na ostatecznej liście działań) są szacunkami nakładów inwestycyjnych.</p>
---------------------	---

	Nakłady inwestycyjne na działania redukujące ryzyko powodziowe w obszarze dorzecza Niemna [zł]	
Rok	Zadania inwestycyjne związane z zarządzaniem ryzykiem powodziowym	
2022		320 000
2023		320 000
2024		320 000
2025		320 000
2026		320 000
2027		320 000
SUMA		1 920 000

W ramach planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Niemna do wykonania wytypowano 13 działań nietechnicznych.

Całkowita szacunkowa wartość działań w obszarze dorzecza Niemna wynosi około 1,92 mln zł. **Szacowane nakłady inwestycyjne przy założeniu realizacji wszystkich działań ujętych w OLD, ujęte zostały w poniższej tabeli (w zł).**

Przewidywane potencjalne źródła finansowania działań planu zarządzania ryzykiem powodziowym w najbliższym 6-letnim cyklu planistycznym obejmują szeroki zakres krajowych oraz zagranicznych instytucji finansowych oraz programów wsparcia finansowego dedykowanych przedsięwzięciom użyteczności publicznej, jakimi są projekty z zakresu ochrony przeciwpowodziowej.

Krajowe środki publiczne, które zgodnie z przewidywaniami będą podstawowym źródłem finansowania w odniesieniu do wielu inwestycji, pochodzą z:

- budżetu państwa (w tym również programy finansowane m.in. przez Ministerstwo Klimatu i Środowiska, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi - pod warunkiem, że nie są to fundusze unijne zarządzane przez te ministerstwa),
- budżetów jednostek samorządu terytorialnego,
- Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Natomiast najbardziej efektywne źródło finansowania stanowią środki finansowe pochodzące z zagranicznych instytucji finansowych, oferujących programy wsparcia finansowego niepodlegające zwrotowi.

Wśród inwestycji, które przewidziano do realizacji w ramach planu zarządzania ryzykiem powodziowym w obszarze dorzecza Niemna znajdują się te, dla których źródło finansowania jest zapewnione oraz pozostałe, dla których to źródło nie zostało jednoznacznie potwierdzone na etapie tworzenia planu zarządzania ryzykiem powodziowym.

Dla działań, które mają zapewnione finansowanie, wskazano budżet własny PGW WP.

Strukturę finansowania działań, dla których finansowanie jest zapewnione na etapie tworzenia planu zarządzania ryzykiem powodziowym oraz informację na temat kosztów działań, w podziale na poszczególne kategorie finansowania przedstawiono w tabeli.

Źródło finansowania		Wielkość finansowania [zł]	Procent [%]
zapewnione finansowanie	budżet państwa	0	0,00
	budżet własny PGW WP	1 920 000	100,00
	środki unijne z perspektywy finansowej 2014-2020	0	0,00
brak zapewnionego finansowania		0	0,00
RAZEM		1 920 000	100

W zakresie katalogu działań służących zarządzaniu ryzykiem powodziowym innych niż działania inwestycyjne, czyli formalno-prawne, nie zidentyfikowano kosztów tych działań. Część działań można zakwalifikować jako działania niskokosztowe w rozumieniu kosztów w sektorze administracji rządowej, które przede wszystkim wiążą się z działaniami statutowymi. Zatem nie zwiększą w sposób istotny kosztów funkcjonowania podmiotów publicznych. Do działań takich w obszarze dorzecza Niemna zaliczyć można m.in.:

- Działanie (nr DO_N_1), polegające na podejmowaniu prac analitycznych prowadzonych

	<p>w ramach działań podejmowanych przez PGW WP, RZGW, ale także działań podejmowanych w centrach zarządzania kryzysowego w celu usprawnienia systemu reagowania na zjawisko powodzi;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Działanie (nr DO_N_2), polegające na rozwoju systemu prognoz, monitoringu i ostrzeżeń; • Działanie (nr DO_N_4), które mówi o prowadzeniu analiz i badań w zakresie możliwości zwiększania retencji w zlewniach z zastosowaniem naturalnej i sztucznej retencji, stosowania różnego rodzaju działań inwestycyjnych w zakresie kształtowania zasobów wodnych poprzez zwiększanie sztucznej retencji powodziowej, budowy i przebudowy urządzeń melioracji wodnych dla zwiększania retencji powodziowej, usprawniania systemu zarządzania ryzykiem powodziowym, ale także zlecenia analiz eksperckich dotyczących wdrażania wyników badań w praktyce gospodarowania wodami; • Działanie (nr DO_N_8), którego celem jest udostępnianie, promowanie, rozpowszechnianie materiałów promocyjnych i edukacyjnych dotyczących stosowania Katalogu Dobrych Praktyk rekomendowanych przez PGW WP; • Działanie (nr DO_N_10), polegające na stworzenie ogólnodostępnej bazy danych o szkodach powodziowych; • Działanie (nr DO_N_11), zakładające wprowadzenie tematyki gospodarki wodnej oraz ochrony przeciwpowodziowej do podstawy programowej kształcenia ogólnego szkoły podstawowej oraz szkół ponadpodstawowych, z uwagi na fakt, iż kreowanie odpowiednich postaw jest niezwykle ważne by móc efektywnie wdrażać planowane zarządzanie ryzykiem powodziowym i prowadzenie racjonalnego gospodarowania zasobami wodnymi; • Działanie (nr DO_N_12), polegające na jak najszerszym rozpropagowaniu wiedzy na temat planów zarządzania ryzykiem powodziowym oraz przeprowadzaniu kampanii informacyjno-promocyjnych związanych z wdrażaniem planów zarządzania ryzykiem powodziowym; • Działanie (nr DO_N_13), którego celem jest rozwijanie i wdrażanie systemu monitorowania i gromadzenia informacji o powstawaniu zatorów lodowych w okresie zimy i ich skutkach. <p>Przewidywane potencjalne źródła finansowania programu działań w najbliższym 6-letnim cyklu planistycznym obejmują zatem szeroki zakres krajowych oraz zagranicznych instytucji finansowych oraz programów wsparcia finansowego dedykowanych przedsięwzięciom użyteczności publicznej, jakimi są projekty związane z zapewnieniem ochrony przeciwpowodziowej.</p>							
<p>Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń</p>	<p>Projekt rozporządzenia przyjmuje plan zarządzania ryzykiem powodziowym, tj. dokument o charakterze strategicznym i planistycznym, który nie generuje bezpośrednich skutków finansowych. Projekt rozporządzenia nie rodzi zobowiązania do realizacji działań w nim zawartych, lecz pozwala potencjalnym inwestorom (nie tylko realizującym działania z budżetu państwa) na prowadzenie inwestycji i działań. Samo wskazanie działań lub inwestycji w planie zarządzania ryzykiem powodziowym nie przesądza o ich kosztach. Będą one weryfikowane na etapie przygotowania inwestycji lub etapie składania wniosku o jej dofinansowanie.</p> <p>Plan zarządzania ryzykiem powodziowym, wprowadzany przedmiotowym projektem rozporządzenia, opracowany został na okres 6 lat i obejmuje lata 2022-2027. Zgodnie z art. 173 ust. 19 ustawy – Prawo wodne plan zarządzania ryzykiem powodziowym co 6 lat podlega przeglądowi oraz w razie potrzeby aktualizacji.</p> <p>Szacunkowe planowane koszty pozyskano od podmiotów odpowiedzialnych za ich realizację. Ponieważ szacunkowe koszty zostały podane w ujęciu całościowym, bez rozbicia na kwoty cząstkowe w poszczególnych latach realizacji, do kalkulacji przyjęto proporcjonalne rozbicie kosztów na lata wskazane przez podmiot, biorąc pod uwagę planowany rok rozpoczęcia i zakończenia działania inwestycyjnego.</p>							
<p>7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe</p>								
Skutki								
Czas w latach od wejścia w życie zmian	0	1	2	3	5	10	<i>Łącznie (0-10)</i>	
W ujęciu	duże przedsiębiorstwa	0	0	0	0	0	0	0

pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z 2022 r.)	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	0	0	0	0	0	0	0
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	0	0	0	0	0	0	0
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Przygotowywany plan zarządzania ryzykiem powodziowym nie będzie mieć bezpośredniego wpływu na funkcjonowanie dużych przedsiębiorstw, jednakże wpływ wdrożenia projektu rozporządzenia należy rozpatrywać poprzez potencjalne korzyści pośrednie (brak strat czy dodatkowych kosztów). Pośrednio zatem, projekt rozporządzenia może mieć pozytywny wpływ na funkcjonowanie dużych przedsiębiorstw ze względu na uniknięcie potencjalnych strat powodziowych oraz minimalizację ryzyka wystąpienia negatywnych skutków powodzi. Największe korzyści polegające na uniknięciu strat powodziowych odnotują przedsiębiorstwa z sektorów gospodarki narodowej zlokalizowane na terenie obszarów chronionych przed powodzią poprzez planowane w projekcie rozporządzenia działania przeciwpowodziowe. Korzyści dla dużych przedsiębiorstw będą dotyczyć także możliwości nowych kontraktów związanych z realizacją nowych działań przeciwpowodziowych lub budową, lub przebudową istniejących urządzeń wodnych (w tym stworzenia nowych miejsc pracy).						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Realizacja projektu rozporządzenia to źródło przychodów dla firm wykonawczych i ich podwykonawców, a zatem będzie mieć bezpośredni wpływ na funkcjonowanie sektora mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw zaangażowanych jako wykonawcy lub dostawcy w działaniach rekomendowanych do wdrożenia w ramach planów zarządzania ryzykiem powodziowym. Ponadto, wpływ projektu rozporządzenia należy rozpatrywać poprzez potencjalne korzyści (brak strat czy dodatkowych kosztów), ze względu na uniknięcie potencjalnych strat powodziowych oraz minimalizację ryzyka wystąpienia negatywnych skutków powodzi. Pośrednio projekt rozporządzenia może mieć pozytywny wpływ na funkcjonowanie sektora mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw, zlokalizowanych na terenie obszarów chronionych przez planowane w rozporządzeniu działania przeciwpowodziowe.						
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Projektowane rozporządzenie będzie mieć pozytywny wpływ na funkcjonowanie rodzin, obywateli, w tym osoby niepełnosprawne i starsze, a także na gospodarstwa domowe zlokalizowanych na obszarach zagrożonych powodzią, dla których zaplanowano interwencje skutkujące redukcją ryzyka powodziowego. Redukcja ryzyka powodziowego, tj. uniknięcie potencjalnych strat powodziowych oraz innych negatywnych skutków powodzi, ma nastąpić poprzez planowane w projektowanym rozporządzeniu działania przeciwpowodziowe. Wdrożenie projektowanego rozporządzenia wpłynie tym samym na komfort życia ludności, w tym osób niepełnosprawnych i starszych oraz ograniczy negatywny wpływ na ich zdrowie.						
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	W obszarze dorzecza Niemna zaplanowano jedynie działania nietechniczne, w tym działania horyzontalne, dla których nie ma możliwości obliczenia korzyści monetarnych. Niezwykle ważny i również niemierzalny jest efekt informacyjno-edukacyjny planu zarządzania ryzykiem powodziowym. W katalogu działań, wyodrębniono działania, których celem jest ugruntowanie w społeczeństwie przekonania o skutkach powodzi oraz korzyściach z podejmowania działań służących zarządzaniu ryzykiem powodziowym. Obejmują one różne grupy interesariuszy oraz zróżnicowany zakres tematyki. Szerokie podejście do kwestii budowania społecznej świadomości zagrożenia powodzią w obszarze dorzecza Niemna, powinno zapewnić akceptację i uświadomić potrzebę realizacji zapisów w planie zarządzania ryzykiem powodziowym. Kolejnym ważnym aspektem jest uwzględnienie w planie zarządzania ryzykiem							

	powodziowym potrzeby rozwoju systemu ostrzegania, mającego zapewnić sprawniejsze reagowanie odpowiednich służb oraz poprawę bezpieczeństwa mieszkańców obszaru dorzecza Niemna.
--	---

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).

tak
 nie
 nie dotyczy

zmniejszenie liczby dokumentów
 zmniejszenie liczby procedur
 skrócenie czasu na załatwienie sprawy
 nie dotyczy

zwiększenie liczby dokumentów
 zwiększenie liczby procedur
 wydłużenie czasu na załatwienie sprawy
 nie dotyczy

Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.

tak
 nie
 nie dotyczy

Komentarz:

Projekt rozporządzenia nie dotyczy obciążeń regulacyjnych, w tym obowiązków informacyjnych. Projekt rozporządzenia ma charakter w szczególności planu działań, które będą realizowane w oparciu o akty prawa o charakterze regulacyjnym oraz wprowadzające obowiązki informacyjne.

9. Wpływ na rynek pracy

Projekt rozporządzenia może mieć pozytywny wpływ na rynek pracy, szczególnie w ujęciu lokalnym. Realizacja działań inwestycyjnych objętych planem zarządzania ryzykiem powodziowym wywoła popyt na pracę w regionach, w których inwestycje te będą realizowane. W zależności od podjętych inwestycji (ich zakresu) i możliwości finansowych – głównie sfery publicznej – postulowane regulacje mogą zwiększyć zatrudnienie głównie w sektorze budownictwa, zarówno w zakresie usług projektowych, jak i wykonawczych.

10. Wpływ na pozostałe obszary

środowisko naturalne
 sytuacja i rozwój regionalny
 sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe

demografia
 mienie państwowe
 inne:

informatyzacja
 zdrowie

Omówienie wpływu

Przewiduje się, że realizacja działań objętych planem zarządzania ryzykiem powodziowym będzie miała wpływ na środowisko naturalne, sytuację i rozwój regionalny, mienie państwowe, informatyzację oraz zdrowie.

W szczególności:

- projektowany dokument planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Niemna nie przewiduje realizacji działań o charakterze technicznym;
- ponieważ stwierdzono przeważający pozytywny wpływ realizacji planu zarządzania ryzykiem powodziowym na zdrowie i bezpieczeństwo ludzi oraz na dobra materialne należy oczekiwać, że realizacja jego ustaleń przyczyni się do wzmocnienia rozwoju regionalnego;
- realizacja objętych planem zarządzania ryzykiem powodziowym lokalnych systemów informacyjnych i ostrzegawczych przyczyni się do zwiększenia stopnia informatyzacji;
- zmniejszenie ryzyka dla bezpieczeństwa i zdrowia ludzi, w szczególności populacji zamieszkującej tereny zalewowe przyczyni się do poprawy ogólnego stanu zdrowia mieszkańców obszaru dorzecza. Dotyczy to m. in. zagrożeń bezpośrednich oraz zagrożeń epidemiologicznych wywołanych powodzią.

Nie przewiduje się wpływu realizacji działań objętych planem zarządzania ryzykiem powodziowym na demografię, mienie państwowe oraz działalność sądów powszechnych, administracyjnych i wojskowych.

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Realizacja przepisów projektowanego aktu prawnego powierzona zostanie podmiotom wskazanym w projekcie planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Niemna. Podmioty te zostały ustalone zgodnie z właściwością m.in. na podstawie art. 164 w ustawie – Prawo wodne.

Główną jednostką realizującą działania będzie Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie w Białymstoku. Szczegółowe zestawienie działań wraz z organami odpowiedzialnymi za ich realizację przedstawione zostało na ostatecznej liście działań.

Działania ujęte na ostatecznej liście działań będą realizowane w okresie, którego plan zarządzania ryzykiem powodziowym dotyczy, zgodnie z harmonogramem rzeczowo-finansowym, który stanowi załącznik do oceny skutków regulacji (OSR).

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Zgodnie z ustawą – Prawo wodne, nadrzędnym celem zarządzania ryzykiem powodziowym jest ograniczenie potencjalnych negatywnych skutków powodzi dla życia i zdrowia ludzi, środowiska, dziedzictwa kulturowego oraz działalności gospodarczej. Cel ten realizowany jest przez 3 cele główne i 11 celów szczegółowych planu zarządzania ryzykiem powodziowym. Kluczowym elementem planu zarządzania ryzykiem powodziowym, który ma zapewnić osiągnięcie tych celów jest OLD redukujące ryzyko powodziowe. Niezbędnym narzędziem, które pozwoli na ocenę, czy zaplanowane działania doprowadzą do osiągnięcia przyjętych celów (głównych i szczegółowych) zarządzania ryzykiem powodziowym w wyznaczonym terminie jest monitorowanie stanu realizacji działań zawartych na OLD oraz ewaluacja osiągniętych efektów. System monitoringu umożliwi także wskazanie ewentualnych przyczyn opóźnienia w realizacji działań i tym samym pozwoli na zidentyfikowanie ryzyka nieosiągnięcia celów i ewentualnie zaplanowanie działań zaradczych.

Analiza postępów w realizacji działań planu zarządzania ryzykiem powodziowym na obszarze dorzecza Niemna przeprowadzona zostanie z wykorzystaniem 6 wskaźników produktu (PA) min. PA1 - liczba wykonanych analiz eksperckich w zakresie zarządzania ryzykiem powodziowym, PA2 - wdrożenie systemu informatycznego zgłaszania i szacowania strat powodziowych.

W obszarze dorzecza Niemna nie przewiduje się realizacji działań, dla których można przypisać bezwzględne wartości wskaźników rezultatu (RA). Analiza ewaluacji postępów realizacji celów planu zarządzania ryzykiem powodziowym przeprowadzona zostanie natomiast z wykorzystaniem 6 wskaźników produktu (PA), m. in. PA10 - Przyrost liczby regionalnych i lokalnych systemów prognozowania i ostrzegania przed powodzią, wzmacniających krajowy system ostrzegania i prognozowania, PA12 - Liczba przygotowanych w okresie sprawozdawczym operacyjnych planów przeciwpowodziowych, w tym planów ewakuacji ludności i inwentarza.

Postęp realizacji planu zarządzania ryzykiem powodziowym będzie monitorowany zgodnie z artykułem 14 pkt 3 Dyrektywy Powodziowej oraz corocznie zgodnie z art. 328 ust. 1 pkt 2 ustawy – Prawo wodne i rozporządzeniem Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 14 grudnia 2018 r. w sprawie zakresu informacji z realizacji działań zawartych w planach gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy, planach zarządzania ryzykiem powodziowym i programie ochrony wód morskich (Dz. U. poz. 2390).

Metodykę przeprowadzenia ewaluacji efektywności realizacji działań i celów w planie zarządzania ryzykiem powodziowym przedstawiono w „Raporcie dotyczącym metod i sposobu przeprowadzenia monitoringu - Podręcznik”. Stanowi on załącznik nr 1 do planu zarządzania ryzykiem powodziowym.

Narzędziem ewaluacji ex-ante dokonywanej w ramach aktualizacji planu zarządzania ryzykiem powodziowym jest przeprowadzenie procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Wynika z niej konieczność pozyskiwania danych nt. stanu środowiska służących przeprowadzeniu analizy wpływu realizacji planu zarządzania ryzykiem powodziowym na stan poszczególnych komponentów środowiska. W ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko ma również miejsce opiniowanie dokumentu strategicznego przez organy właściwe do oceny skutków środowiskowych przyjęcia dokumentu (Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska - w przypadku dokumentów na szczeblu krajowym i właściwych regionalnych dyrektorów ochrony środowiska - w przypadku dokumentów na szczeblu regionalnym).

Przegląd planu zarządzania ryzykiem powodziowym stanowi narzędzie ewaluacji ex-post, zawiera ocenę realizacji zaplanowanych działań oraz ocenę osiągnięcia zamierzonych celów i będzie dokonywany co 6 lat, zgodnie z obowiązkiem określonym w art. 173 ust. 19 ustawy – Prawo wodne.

Na potrzeby dokonywania tej ewaluacji wykorzystywane będą raporty sporządzane zgodnie z rozporządzeniem Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 14 grudnia 2018 r. w sprawie zakresu informacji z realizacji działań zawartych w planach gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy, planach zarządzania ryzykiem powodziowym i programie ochrony wód morskich, a także dokumenty poprzedzające opracowanie kolejnych planów zarządzania ryzykiem powodziowym, tj. aktualizacja wstępnej oceny ryzyka powodziowego oraz aktualizacja map zagrożenia powodziowego i map ryzyka powodziowego, oraz inne dokumenty, opracowywane równoległe, tj.

- opracowywana co 6 lat aktualizacja planów gospodarowania wodami, których celem jest m.in. dążenie do osiągnięcia lub utrzymania co najmniej dobrego stanu jednolitych części wód i ekosystemów od nich zależnych,

- sporządzany na podstawie art. 183-185 ustawy – Prawo wodne Plan przeciwdziałania skutkom suszy, którego celem jest określenie działań służących zapobieganiu skutkom suszy (m.in. przez skuteczne zarządzanie zasobami wodnymi dla zwiększenia dostępnych zasobów wodnych, czy zwiększenia retencjonowania wód).

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Załącznik Nr 1 - Harmonogram rzeczowo-finansowy wdrażania działań Planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Niemna.

Wyjaśnienia do formularza oceny skutków regulacji

0. Metryczka

W niniejszej części należy podać podstawowe informacje na temat oceny skutków regulacji:

- Nazwa projektu:

Proszę podać np. wstępny tytuł projektu wpisany do wykazu prac legislacyjnych.

- Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące:

Proszę wskazać organ odpowiedzialny za przygotowanie projektu, jego koordynację oraz wdrożenie (ministerstwo wiodące). W przypadku, gdy projekt jest przedmiotem prac więcej niż jednego ministerstwa, proszę wskazać również podmioty współpracujące.

- Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu:

Proszę wskazać osobę, która w ministerstwie wiodącym nadzoruje prace jednostki odpowiedzialnej za merytoryczne przygotowanie projektu.

- Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu:

Proszę podać kontakt (telefon, adres e-mail) do osoby, która jest odpowiedzialna za opracowanie projektu (np. kierownika komórki organizacyjnej) i będzie w stanie odpowiedzieć na ewentualne pytania związane z przedstawionymi w ocenie informacjami lub wskaże odpowiednią osobę.

- Data sporządzenia:

Proszę podać datę przygotowania OSR.

- Źródło:

Z rozwijanej listy proszę wybrać źródło, na podstawie którego przygotowany jest projekt (punkt exposé, data decyzji, nazwa strategii, nr dyrektywy, sygn. orzeczenia TK, nazwa ustawy, inne).

- Nr w wykazie prac:

Proszę podać numer z właściwego wykazu prac legislacyjnych.

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Proszę opisać istotę problemu (np. zawodność rynku, zapotrzebowanie na dobro publiczne, wysokie koszty transakcyjne, bariery w prowadzeniu działalności gospodarczej itp.) i jego praktyczny wymiar (np. zbyt mała ochrona leasingobiorców, niewystarczający komfort i długi czas podróży koleją, występujące obciążenia administracyjne pobierczego danego przepisu itp.). Istotą problemu nie jest brak określonej regulacji - nowa regulacja może być jednym z instrumentów (sposobem) rozwiązania problemu. Dobrze i zwięźle wypełniona rubryka umożliwi zrozumienie problemu, który ma być rozwiązany oraz skali i przyczyn jego występowania.

Jeżeli projekt ma charakter przekrojowy i dotyczy wielu zagadnień (np. ustawa deregulująca zawody, ustawa o ułatwieniu wykonywania działalności gospodarczej) proszę opisać najważniejsze (największe) problemy wymagające rozwiązania.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Proszę zwięźle opisać proponowane rozwiązanie problemu opisanego w pkt 1 oraz oczekiwane rezultaty jego (ich) wdrożenia, sformułowane w możliwie konkretny, mierzalny i określony w czasie sposób - w przypadkach w których jest to możliwe powinien być zgodny z zasadą SMART (prosty, mierzalny, osiągalny, istotny, określony w czasie), np. osiągnięcie do 2020 r. wskaźnika upowszechnienia wychowania przedszkolnego co najmniej 90%.

Jeżeli projekt ma charakter przekrojowy i dotyczy wielu zagadnień (np. ustawa deregulująca zawody, ustawa o ułatwieniu wykonywania działalności gospodarczej) proszę opisać najważniejsze rekomendacje i cele.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Proszę wskazać - tam gdzie to możliwe - rozwiązania w minimum 3 krajach i źródła informacji. Proszę wskazać kraje, z których rozwiązania przeanalizowano oraz wyniki tych analiz.

Jeżeli projekt ma charakter przekrojowy i dotyczy wielu zagadnień (np. ustawa deregulująca zawody, ustawa o ułatwieniu wykonywania działalności gospodarczej) proszę wskazać informacje odnoszące się do zagadnień najważniejszych.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Proszę wyszczególnić jakie podmioty (zarówno osoby fizyczne, prawne lub jednostki nieposiadające osobowości prawnej) są objęte projektem. Proszę oszacować ich liczbę (wraz z podaniem źródła danych) oraz opisać charakter oddziaływania projektu na daną grupę.

Proszę dostosować liczbę wierszy w tabeli, zgodnie z potrzebami projektu. Puste wiersze proszę usunąć.

Przykładowe grupy: obywatele, MŚP, rolnicy, rodzina, inwestorzy, lekarze, emeryci, osoby niepełnosprawne, sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Proszę podać informacje o konsultacjach poprzedzających przygotowanie projektu oraz wskazać, jaki jest planowany zakres konsultacji publicznych i opiniowania projektu, w szczególności uwzględniając:

- wskazanie, czy były (i jak długo) prowadzone konsultacje poprzedzające przygotowanie projektu (tzw. pre-konsultacje publiczne), podmioty, z którymi były prowadzone te konsultacje (w tym ekspertów), w jaki sposób komunikowano się z grupami wskazanymi w pkt 6 (metody konsultacji np. warsztaty, kwestionariusz on-line), krótkie podsumowanie wyników konsultacji,
- terminy planowanych konsultacji publicznych, podmioty, z którymi będzie konsultowany projekt, wskazanie przepisu z którego wynika obowiązek zasięgnięcia opinii.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

W przygotowaniu kalkulacji skutków dla sektora finansów publicznych proszę uwzględnić aktualne wytyczne dotyczące założeń makroekonomicznych, o których mowa w art. 50a ustawy o finansach publicznych.

Jeśli to możliwe proszę wskazać skumulowane koszty/oszczędności. Prognozę proszę przeprowadzić w podziale na proponowane kategorie w horyzoncie 10-letnim, w wartościach stałych (np. ceny stałe dla pierwszego roku prognozy). W przypadku gdy analiza wpływu obejmuje dłuższy niż 10-letni horyzont (np. zmiany w systemie emerytalnym), możliwe jest dostosowanie kolumn tabeli do horyzontu projektu.

Jeżeli obliczenia zostały wykonane na podstawie opracowania własnego, proszę je przedstawić w formie załącznika oraz wskazać to opracowanie w pkt 13.

W opracowywanej analizie wpływu, co do zasady, należy przyjąć kalkulację w cenach stałych. W przypadku zastosowania cen bieżących, prezentacja skutków finansowych powinna uwzględniać wskaźniki makroekonomiczne podawane w [Wytycznych dotyczących stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych będących podstawą oszacowania skutków finansowych projektowanych ustaw](#). Jeżeli nie zastosowano wskaźników makroekonomicznych podanych w [Wytycznych MF](#), proszę dołączyć stosowną informację wyjaśniającą.

Proszę wskazać źródła finansowania planowanych wydatków. Proszę wskazać również wszystkie przyjęte do obliczeń założenia i źródła danych.

Skutki proszę skalkulować dla roku wejścia w życie regulacji (0), a następnie w kolejnych latach jej obowiązywania. W kolumnie *Łącznie* proszę wpisać skumulowane skutki za okres 10 lat obowiązywania regulacji.

Jeżeli projekt ma charakter przekrojowy i dotyczy wielu zagadnień (np. ustawa deregulująca zawody, ustawa o ułatwieniu wykonywania działalności gospodarczej) proszę dokonać analizy wpływu na SFP dla najważniejszych zmian.

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

Proszę oszacować wpływ na konkurencyjność gospodarki, przedsiębiorczości oraz na sytuację rodziny. Skutki należy przypisać do odpowiedniej grupy w tabeli.

W przypadku gdy regulacja będzie oddziaływać na inne niż wymienione w formularzu podmioty proszę odpowiednio uzupełnić formularz.

Proszę wskazać wartość finansową, z uwzględnieniem m.in. kosztów ponoszonych w związku z wejściem w życie aktu (np. koszt aktualizacji systemów informatycznych, zakupu nowych urządzeń), podatków i opłat lokalnych, itp.

W ujęciu niepieniężnym proszę podać wartości najważniejszych wskaźników, które ulegną zmianie (np. skrócenie czasu wydania pozwolenia na budowę o 100 dni, wzrost wskaźnika upowszechnienia wychowania przedszkolnego o 20 punktów procentowych).

W przypadku gdy nie ma możliwości podania żadnych wartości liczbowych (lub wpływ dotyczy także zmian, których nie można skwantyfikować) proszę odpowiednio opisać analizę wpływu w pozycji: „niemierzalne”.

Skutki proszę skalkulować dla roku wejścia w życie regulacji (0), a następnie w 1, 2, 3, 5 i 10 roku jej obowiązywania. W kolumnie *Łącznie* proszę wpisać skumulowane skutki za okres 10 lat obowiązywania regulacji.

W przypadku gdy analiza wpływu obejmuje dłuższy niż 10-letni horyzont (np. zmiany w systemie emerytalnym), możliwe jest dostosowanie kolumn tabeli do horyzontu projektu.

Jeżeli projekt ma charakter przekrojowy i dotyczy wielu zagadnień (np. ustawa deregulująca zawody, ustawa o ułatwieniu wykonywania działalności gospodarczej) proszę dokonać analizy wpływu dla najważniejszych zmian.

Proszę dostosować ilość wierszy w tabeli, zgodnie z potrzebami projektu. Puste wiersze proszę usunąć.

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

Obciążenia regulacyjne należy rozumieć jako wszystkie czynności, które muszą wykonać podmioty (adresaci regulacji) w związku wykonywaniem projektowanych przepisów.

Przykładem takich obciążeń są m.in. obowiązki informacyjne (OI). OI polega na dostarczaniu lub przechowywaniu przez podmioty zobowiązane danych informacji. Identyfikowanie OI dokonywane jest w oparciu o przepisy ustawy. Dany przepis nakłada OI, jeżeli podmiot realizujący obowiązek musi wykonać szereg czynności administracyjnych. Przepis można uznać za OI w przypadku gdy jego wykonanie będzie związane z wykonaniem jednej lub więcej czynności składowych z listy poniżej:

- 1) przyswajanie wiedzy dotyczącej wykonywania konkretnego obowiązku informacyjnego (w tym bieżące śledzenie zmian w przepisach),
- 2) szkolenie pracowników w zakresie wykonywania OI,
- 3) pozyskiwanie odpowiednich informacji z posiadanych danych,
- 4) przetwarzanie posiadanych danych w celu wykonania OI,
- 5) generowanie nowych danych,
- 6) projektowanie materiałów informacyjnych,
- 7) wypełnianie kwestionariuszy,
- 8) odbywanie spotkań,
- 9) kontrola i sprawdzanie poprawności,
- 10) kopiowanie/sporządzanie dokumentacji,
- 11) przekazywanie wymaganej informacji do adresata,
- 12) archiwizacja informacji.

Proszę:

- w przypadku gdy projekt nie dotyczy zmiany obciążeń regulacyjnych, zaznaczyć pole „nie dotyczy”,
- w przypadku zmian w projekcie wpływających na obciążenia regulacyjne odpowiednio zaznaczyć ich zwiększenie lub zmniejszenie,
- wskazać, czy wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE,
- wskazać, czy dane obciążenia są przystosowane do ich ewentualnej elektronicznej (dotyczy sytuacji kiedy wprowadzane obciążenia wpływają na systemy teleinformatyczne podmiotów publicznych lub na podmioty prywatne – przedsiębiorcy, obywatele).

W komentarzu proszę o zwięzłe opisanie zakresu zmian dotyczących obciążeń regulacyjnych.

9. Wpływ na rynek pracy

Proszę opisać, czy i w jaki sposób projektowana regulacja może spowodować zmiany na rynku pracy w odniesieniu do zatrudnienia oraz innych wskaźników (np. czasu poszukiwania pracy, kwalifikacji pracowników).

Jeżeli projekt ma charakter przekrojowy i dotyczy wielu zagadnień (np. ustawa deregulująca zawody, ustawa o ułatwieniu wykonywania działalności gospodarczej) proszę dokonać analizy wpływu dla najważniejszych zmian.

10. Wpływ na pozostałe obszary

Proszę zaznaczyć pola - zakres oddziaływania projektu na obszary niewymienione w pkt 6, 7 i 9. Dla zaznaczonych obszarów proszę dokonać analizy wpływu.

W przypadku analizy wpływu na obszar „informatyzacja” proszę w szczególności rozważyć następujące kwestie:

- Czy projekt spełnia wymagania interoperacyjności (zdolność sieci do efektywnej współpracy w celu zapewnienia wzajemnego dostępu użytkowników do usług świadczonych w tych sieciach)?
- Czy projekt spełnia wymogi neutralności technologicznej, wielojęzyczności, elektronicznej komunikacji, wykorzystania danych z rejestrów publicznych, ochrony danych osobowych?

W przypadku analizy wpływu na obszar „sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe” proszę w szczególności uwzględnić wpływ regulacji na zmianę zakresu kognicji sądów oraz ich funkcjonowanie, a także związane z tym skutki finansowe.

Jeżeli projekt będzie miał wpływ na inne niż wymienione w pkt 10 obszary proszę zaznaczyć „inne” oraz je wymienić. Proszę również omówić wpływ, jaki będzie miała projektowana regulacja na wymienione obszary.

Jeżeli projekt ma charakter przekrojowy i dotyczy wielu zagadnień (np. ustawa deregulująca zawody, ustawa o ułatwieniu wykonywania działalności gospodarczej) proszę dokonać analizy wpływu dla najważniejszych zmian.

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Proszę opisać kiedy planuje się rozwiązanie problemu zidentyfikowanego w pkt 1 (wejście przepisów w życie nie zawsze rozwiązuje dany problem a jedynie daje podstawę do wdrożenia instrumentów do jego rozwiązania). Proszę przedstawić harmonogram wdrożenia działań wykonania aktu prawnego (np. gdy rozwiązywanym problemem jest zwiększona zachorowalność, to działaniami będą: ew. zatrudnienie dodatkowych pracowników, zakup majątku - urządzeń, przeprowadzenie szczepień, zakup szczepionek itp.).

Jeżeli akt prawny ma charakter przekrojowy i dotyczy wielu zagadnień (np. ustawa deregulująca zawody, ustawa o ułatwieniu wykonywania działalności gospodarczej) proszę opisać planowane wykonanie dla najważniejszych zmian.

Jeżeli projektowana regulacja oddziałuje na przedsiębiorców (na prowadzenie działalności gospodarczej), zgodnie z *Uchwałą Rady Ministrów z dnia 18 lutego 2014 r. w sprawie zaleceń ujednoczenia terminów wejścia w życie niektórych aktów normatywnych*, terminem wejścia w życie przepisów, po minimum 30-dniowym *vacatio legis*, powinien być 1 stycznia lub 1 czerwca. Jeżeli termin ten nie zostanie zachowany, proszę wskazać powód odstąpienia od wyznaczonych terminów.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Proszę opisać, kiedy i w jaki sposób będzie mierzone osiągnięcie efektu opisanego w pkt 2. Po jakim czasie nastąpi przegląd kosztów i korzyści projektowanych oddziaływań. Proszę również wskazać mierniki, które pozwolą określić, czy oczekiwane efekty zostały uzyskane.

W tym punkcie proszę też podać informację dotyczącą przygotowania oceny funkcjonowania ustawy (OSR ex-post), jeżeli w odniesieniu do projektu ustawy przewiduje się przedstawienie wyników ewaluacji w OSR ex-post.

Jeżeli projekt ma charakter przekrojowy i dotyczy wielu zagadnień (np. ustawa deregulująca zawody, ustawa o ułatwieniu wykonywania działalności gospodarczej) proszę opisać sposób przeprowadzania ewaluacji i mierniki dla najważniejszych zmian.

Jeśli specyfika danego projektu uniemożliwia zastosowanie mierników lub też niezasadna jest jego ewaluacja (z uwagi na zakres lub charakter projektu) proszę to opisać.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy, itp.)

Proszę wymienić dodatkowe dokumenty, które stanowią załączniki do projektu i formularza. Załączanie dodatkowych dokumentów jest opcjonalne.